

Детска градина № 93 „Чуден свят“

Гр.София, ул.“Дебър“ № 22

Утвърдил:

Директор М.Николова/

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ 2020/2021г.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на заседание Педагогическия съвет с Протокол № 1 от 14 .09.2020г.

Въведение:

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално – икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ДГ № 93 „Чуден свят“ за превенция на ранното напускане на образователната система:

- ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА
- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВЯНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА / 2013 – 2020 г. /
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА / 2014 – 2020г. /
- КОНВЕНЦИЯ ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Програмата акцентира върху:

1. Мерки свързани с превенцията на риска от отпадане от училище / детската градина.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.

ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА ДЕЦАТА

Училищната програма за превенция на отпадането на децата се базира на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Децата трябва да бъдат стимулирани да участват активно в образователния процес;

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 -2020г./, преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилията им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище/ детска градина/ води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на детска градина и техните семейства и върху цялостното социално – икономическо развитие на страната.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ДЕТСКАТА ГРАДИНА :

Причините за отпадане са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздейтват комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от детска градина.

Отпадането на деца от детска градина е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на децата за учебен труд, от друга и в педагогическата колегия.

Причините за преждевременното напускане на детската градина могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Етнокултурни причини.
4. Образователни причини.
5. Институционални причини.
6. Причини свързани със здравния статус.
7. Психологически причини.

- Социално – икономически причини: ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, използване на детето като трудов ресурс;

- Образователни причини: слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава детска градина, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения с децата и/или учители и др. ;

- Етнокултурни причини: по – ниска ценност на образованието. ;
- Психологически причини: неувереност в себе си, чувство за неуспех и др.
- Институционални причини: като такива могат да квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на ДГ и др.;
- Причини свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в масовите детски градини. Рисковете за преждевременното напускане са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини и училищата за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование;

В ДГ 93 „Чуден свят“ деца застрашени от отпадане няма . Това се дължи на последователната политика на образователната институция подчинена на принципите за:

- всеобхватност на дейностите – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;
- публичност и прозрачност на цялостната политика – чрез интернет страницата на детската градина, добрите практики и документиране на проблемните и рискови ситуации;
- обратна връзка с институции, родители, психолог, учители ;
- идентифициране на рисковите фактори – доклади, анализи на учителите по групи, психолог;

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно отпадане на деца от идентифицираните рискови групи в детската градина.
2. Осигурена образователна и личностна подкрепа на всяко дете. Политиките и мерките, които ДГ 93 „Чуден свят“ предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете. В детската градина се акцентира върху силните страни на всяко дете, което подпомага личностното му развитие.

Политики и мерки в ДГ 93 „Чуден свят“, произтичащи от:

Семейни и социални причини:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на детска градина, поради страх от социална изолация, по – ниска самооценка, невъзможност към адаптиране към учебния процес и останалите деца.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата със специални образователни потребности, децата от ромски произход, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата и трудовата социална обстановка.

Мерки: Ежеседмични контакти от учителите с родителите/настойниците на децата, консултации с психолога, сътрудничество с Отделите за закрила на детето и други институции.

3. Чести конфликти между агресивни родители, negliжиране и насилие над детето – побой, домашно насилие, развод и др.

Мерки: Сътрудничество с „Отдела за закрила на детето” и други институции.

4. Социално слаби семейства .

Мерки: Оказване на социална помощ чрез получаване на обучение по ДОД без заплащане, посещение на театрални постановки и др. мероприятия.

Други по – важни мерки и дейности, залегнали в програмата на ДГ 93 „Чуден свят“ за превенция на ранното напускане са:

1.Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата:

- Изготвяне на база данни от учителите, в чиито групи има деца от рискови групи.

- Обобщаване всяка седмица на информацията за отсъствията на децата от учителите. При натрупване на не извинени отсъствия на дете - информирание от родителите за изясняване причините за отсъствията.

2.Координиране на действията на учителите с тези на училищния психолог и училищното ръководство.

3.Запознаване на родителите с правилника на детската градина от учителите още при постъпване на детето.

4. Системно подпомагане на детския колектив за създаване на екипност - провеждане на тренинги за създаване на екипност, доверие, подобряване на модела на общуване и изграждане на толеранс.

От психолога.

5.Подпомагане адаптирането на децата чрез провеждане на тренинги – за адаптация и екипност.

От психолога.

6.Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

7. Развитие на училищната общност – превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.
8. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на детската градина.
9. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.
10. По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост.
11. Осигуряване на всеки застрашен от отпадане и невъзможност да покрие държавните образователни стандарти на индивидуална работа.
12. Занимания по интереси – за развитие на способностите и на компетентностите на децата, за изява на дарбите им в областта на изкуствата и спорта.
13. Включване на застрашените от отпадане деца в извънучебни дейности: турнири, спортни състезания, едномесечни екскурзии, зелени училища, образователен театър, посещение на изложби и концерти и др.
14. Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава / наставничество /.
15. Консултиране на застрашените от отпадане деца с психолога.
16. Подобряване възможностите на обучение на деца със СОП. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. В зависимост от оценката на индивидуалните потребности на детето от екипа за подкрепа за личностно развитие.
17. Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с училищното ръководство.
18. Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел за закрила на детето, ДПС, „Фондация Асоциация Анимус” и др.
19. Отчет на дейностите и мерките по програмата.